

TOSCANE – UMBRIË

van reizigers voor reizigers

TOSCANE – UMBRIË

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om al de gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt

Uitgeverij Terra Lannoo
Postbus 97
NL-3990 DB Houten

E-MAIL: TROTTER@LANNOO.BE

WWW.TROTTERCLUB.COM

De prijscategorieën die in de Trottergidsen worden gebruikt, zijn steeds afgestemd op het land. Als je in een goedkoop hotelletje ongeveer € 25 betaalt, behoort een hotel waar je € 75 neertelt uiteraard tot de dure prijsklasse. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten of de gevolgen ervan.

VERTALING Anja de Lombaert; 2017 Imago Mediabuilders

REISINFORMATIE VLAANDEREN EN NEDERLAND Wegwijzer, Brugge

OMSLAGONTWERP Studio Jan de Boer / Helga Bontinck

ONTWERP BINNENWERK Imago Mediabuilders

OMSLAGFOTO ronnybas / Shutterstock.com

OORSPRONKELIJKE TITEL Le Routard – Toscane - Ombrie

OORSPRONKELIJKE UITGEVER Hachette, Paris

DIRECTEUR VAN DE REEKS EN AUTEUR Philippe Gloaguen

STICHTERS Philippe Gloaguen en Michel Duval

ADJUNCTREDACTEUREN Benoît Lucchini en Amanda Keravel

REDACTEUREN Olivier Page, Véronique de Chardon, Isabelle Al Subaihi, Anne-Caroline Dumas, André Poncelet, Marie Burin des Rozières, Thierry Brouard, Géraldine Lemauf-Beauvois, Anne Poinot, Mathilde de Boisgrollier, Alain Pallier en Fiona Debrabander

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen),
Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2017

© Cartografie Hachette Tourisme

WWW.LANNOO.COM

D/2017/45/587 - ISBN 978 94 014 4012 7 - NUR 512

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Greve in Chianti	271
Panzano in Chianti	276
Castellina in Chianti	278
Radda in Chianti	283
Gaiole in Chianti	288
Castelnuovo Berardenga	291

SIENA EN OMGEVING 293

Siena	293
-------------	-----

MONTAGNOLA – VALDIMERSE 323

Abbazia di San Galgano	327
------------------------------	-----

DE CRETE SENESI 328

Asciano	328
Abbazia di Monte Oliveto Maggiore	330

VAL D'ORCIA 335

Pienza	335
San Quirico d'Orcia	342
Montalcino	344
Bagno Vignoni	347

VAL DI CHIANA 348

Montepulciano	349
Chiusi	354
Cortona	356
Arezzo	363

VAL D'ELSA EN VAL DI CECINA 377

Monteriggioni	377
Colle di Val d'Elsa	379
Volterra	383
San Gimignano	390
Certaldo Alto	399

CARRARA EN DE VERSILIA 404

Carrara	405
Pietrasanta	409

BAGNI DI LUCCA EN GARFAGNANA 414

Bagni di Lucca	414
----------------------	-----

LUCCA EN OMGEVING 417

Lucca	417
Van Lucca naar Pistoia langs glooiende heuvels	432
Pistoia	437

PISA EN OMGEVING 440

Pisa	440
Livorno	459

DE MAREMMA 464

Massa Marittima	464
Grosseto	468
Parco Naturale della Maremma (natuurpark van de Maremma)	473
Orbetello en de Monte Argentario	476
De heuvels van de Maremma, van Capalbio naar Sorano	480
Pitigliano	485

UMBRIË

ABC van Umbrië	493
----------------------	-----

HET NOORDEN VAN DE TIBERVALLEI 493

Perugia	494
Lago Trasimeno (Het Trasimeense Meer)	514

Città della Pieve	519
Città di Castello	522

DE STREEK ROND GUBBIO 526

Gubbio	526
Parco naturale del Monte Cucco (Natuurpark van de Monte Cucco)	536

DE UMBRIËVALLEI 538

Assisi	538
Parco regionale del Monte Subasio	553
Spello	554
Foligno	559
Bevagna	562
Montefalco	568
Trevi	571

Spoletto	574
----------------	-----

HET ZUIDEN VAN DE TIBERVALLEI

Todi	587
Orvieto	594

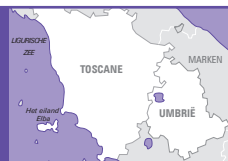
DE VALLEIEN VAN DE NERA EN HAAR ZIJRIVIEREN

La Valnerina	609
Cascia	616
Norcia en het parco nazionale dei Monti Sibillini (nationaal park van de Monti Sibillini)	618

REGISTER

630

KAARTEN EN PLATTEGRONDEN

Afstanden tussen de steden	119	Lucca en Pistoia, de regio tussen	433
Arezzo	365	Maremma, de	465
Assisi	540-541	Orvieto	596-597
Bevagna	563	Palazzo Pitti	234-235
Bobolituin Ggiardino di Boboli)	238	Perugia	497
Chiantistreek, de	261	Pienza	336-337
Cortona	358-359	Pisa	444-445
Fiesole	251	Reisplanner	123, 125
Florence, buslijnen	150-151	San Gimignano	393
Florence, detailkaart	146-147	Sienna	298-299
Florence, de omgeving van	248	Sienna, detailkaart	300-301
Florence, plattegrond I	136-137	Sienna, de omgeving van	324-325
Florence, plattegrond II	138-139	Spello	555
Florence, plattegrond III	140-141	Spoletto	576-577
Florence, plattegrond IV	142-143	Todi	588
Florence, verkeersplattegrond	148-149	Topervaringen	18
Florence, wandeling ten zuiden van	245	Toscane, overzichtkaart	90-91
Grosseto	469	Umbrië, overzichtkaart	89
Gubbio	528	Versilia, de	405
Lucca	420-421	Volterra	385

DE CASTELLUCCIO VAN NORCIA TOOIT ZICH VAN EIND
MEI TOT MIDDEN JUNI MET DE MOOIESTE KLEUREN.

Musea

Kerken zijn meestal gratis toegankelijk (behalve de toegang tot sacristieën, kapittelzalen en cryptes met kerkschatten).

De prijzen van bezienswaardigheden en musea variëren van **€ 6 tot € 20**. Voor de bekendste musea moet je vooraf reserveren (zelfs voor je vertrek, bijvoorbeeld via internet). Dit is voornamelijk het geval in Florence en Siena. Een dergelijke reservering kost meestal € 3 tot € 4 extra per persoon, maar je wint er natuurlijk kostbare tijd mee. Minder bekende musea hanteren tarieven die variëren van € 3 tot € 8 (de prijzen zijn afhankelijk van dezelfde criteria als hierboven).

- Grote Toscaanse en Umbrische steden zoals Florence, Siena, Pisa, Assisi, Perugia en Orvieto bieden **pasjes** of **kaarten** aan om de toegang tot de musea te vereenvoudigen. Deze kaarten zijn meestal ook een stuk voordeliger.

- Wie toch losse toegangskaartjes wil kopen, moet weten dat leerkrachten, studenten tot 24 jaar en jongeren van 18 tot 24 jaar (als ze ingezetenen zijn van een land van de EU) dikwijls recht hebben op een korting van 50%. Jongeren tot 18 jaar uit de EU krijgen fikse kortingen of mogen soms zelfs gratis musea en nationale bezienswaardigheden bezoeken. Studenten architectuur en kunstgeschiedenis mogen gratis naar de staatsmusea. Zorg dus dat je je identiteitskaart bij de hand hebt en je studentenkaart indien van toepassing. Betaalkaarten worden niet overal geaccepteerd, neem contant geld mee!

- Onthoud dat alle nationale (niet de stedelijke en gemeentelijke) musea, galerijen, bezienswaardigheden, archeologische vindplaatsen, parken ... **de eerste zondag van de maand gratis toegankelijk** zijn.

- Denk erom dat **alle musea gesloten zijn op 1 mei en met kerst en de meeste ook op nieuwjaarsdag**.

- Tot slot: zorg ervoor dat je voldoende kleingeld bij je hebt om de verlichting van meesterwerken in kerken te betalen (€ 1-2).

ELEKTRICITEIT

Elektrische spanning: 230 V, 50 Hz. De stopcontacten zijn anders dan bij ons (drie gaatjes), maar meestal kun je er zonder problemen scheerapparaten en laders van fototoestellen en gsm's in pluggen. De ronde stekkers van bijvoorbeeld laptops of haardrogers passen er niet altijd in, maar je kunt bijna overal een adapter kopen.

FEESTEN EN FEESTDAGEN

Feesten en festivals

Italië (en vooral Toscane en Umbrië) is altijd een land van feesten geweest. Op de eerste plaats komen uiteraard de religieuze feesten. Elk dorp, elke wijk, elke parochie heeft zijn eigen beschermheilige, wiens feest met heel veel vertoon wordt gevierd. In Umbrië val je haast over de heiligen en de bedevaartplaatsen: de H. Franciscus, Santa Clara en de H. Damiaan in Assisi, de H. Rita in Cascia, de H. Benedictus in Norcia, de H. Valentijn in Terni ... Maar er zijn ook veel niet-kerkelijke feesten, zoals het befaamde carnaval. Verder zijn er (vooral in de zomer) talrijke feesten met historische reconstructies zoals *Calcio storico* in Florence, *Palio* in Siena, *Festa dei Ceri* in Gubbio, *Quintana* in Foligno en het schitterende *Mercato delle Gaitte* in Bevagna. Daarnaast is er een hele reeks festivals en festiviteiten zoals

CARNAVAL

Dit feest stamt van de heidense Romeinse volkeren en werd overgenomen door de christenen. Etymologisch komt het trouwens uit het Latijn: 'carnis levare' betekent 'het vlees wegnemen', wat refereert aan de veertig dagen vasten voor Pasen. Tijdens het carnaval wordt de draak gestoken met wetten en voorschriften en is iedereen bevrijd van religieuze en koninklijke bepalingen. Er wordt een nieuwe koning gekroond, niet zelden iemand met een simpele geest ... Een ezel, het symbool voor Satan, wordt in een bisschoppelijk gewaad gehuld. En er wordt een masker gedragen om de anonimiteit te verzekeren.

het *Festival dei Due Monti* in Spoleto en het festival *Umbria Jazz* in Perugia.

In Toscane

Voor recente informatie over de Toscaanse festiviteiten en evenementen, surf naar: [W manifestazionitoscana.it](http://www.manifestazionitoscana.it).

Maart

- **Viareggio:** carnaval.
- **Florence:** *Scoppio del carro* (ontploffing van de wagen). *Op paaszondag*. Er wordt vuurwerk afgeschoten vanaf een ossenwagen die naar de poorten van de kathedraal trekt. Een goed vuurwerk zou een geslaagde oogst aankondigen.
- **San Miniato:** *Festa degli Aquiloni* (vliegerfeest). *De eerste zondag na Pasen*.

April

- **Lucca:** *Sagra musicale lucchese* (concerten met religieuze muziek) in de kerken van de stad.
- **Florence:** *Mostra internazionale dell'Artigianato* (beurs voor ambachtslui uit heel Europa) [W mostraartigianato.it](http://www.mostraartigianato.it).

Mei

- **Florence:** *Festa del Grillo* (krekelfeest). *De eerste zondag na Hemelvaart*. Lentefeest in het park ten westen van de stad. Kinderen laten de krekels vrij die ze de dag ervoor hebben gekocht. Symbool van vrijheid en geluk. *Maggio Musicale* (festival van klassieke muziek). Heel befaamd. *Info en kaartverkoop* ☎ 055 277 93 50 (di.-za. 10.00-13.00 u) [W operadifirenze.it](http://www.operadifirenze.it).

Juni

- **Pisa:** *Luminaria* (16 juni). Ter gelegenheid van dit feest worden de *palazzi* aan de oevers van de Arno en op het *piazza dei Miracoli* verlicht. De *Regatta di San Ranieri* zijn roeiwedstrijden in historische klederdracht op de Arno (17 juni), gevolgd door het *Gioco del Ponte* (toernooi op de brug) *op de laatste zondag van juni*. Ook nog *Musica sotto la Torre*: festival van jazz- en klassieke muziek aan de voet van de scheve toren.
- **Florence:** *Calcio in costume*. Het lijkt op rugby. Vier teams nemen het tegen elkaar op. Elk team vertegenwoordigt een Florentijnse wijk. Het *feest voor San Giovanni* vindt plaats *op 24 juni* op het *piazza Santa Croce*.

Juli

- **Siena:** de beroemde *Palio delle Contrade* vindt plaats *op 2 juli*. *Settimana musicale*: kamermuziek.
- **Pistoia:** muziekfestival *Pistoia blues*. Het Toscaanse Woodstock.
- **Lucca:** *Summer Festival*. Groot rock- en popfestival met nationale en internationale sterren.

Geopend april-okt. dag. 10.00-19.00 u, nov.-maart di.-zo. 10.00-17.00 u). Toegangsprijs: € 5, kortingen mogelijk. Rijke collectie schilderijen, waaronder verscheidene doeken van **Luca Signorelli**, die geboren werd in Cortona. Er is een volledige zaal aan hem gewijd, die heel kleurrijk is en waarin de werken op aangrijpende wijze zijn opgesteld. Ook werken van **Pietro Lorenzetti**, waaronder een schitterende *Jezus aan het Kruis*. Maar dit museum heeft zijn meesterwerken zonder twijfel te danken aan **Fra Angelico**: een *Maagd met Kind* en dan vooral een prachtige *Maria-Boodschap*. Let bij deze laatste op de schitterende lichtinval en de verzadigde kleuren. Ook kunstwerken van de school van Arezzo of Siena met bijvoorbeeld **Niccolò di Segna**. In de traphal zijn fraaie composities van Gino Severini tentoongesteld. Verder nog liturgische voorwerpen, miskelken, ciborieën, kruisen en kerkelijke gewaden uit de 16de en 17de eeuw die toebehoord hebben aan rijke families waarvan sommige leden verwanten waren van paus Leo X.

 Duomo (plattegrond A1): *piazza Duomo* ☎ 0575 62 830. *Dag. geopend 8.00-18.00 u.* De huidige vorm van de kathedraal is renaissancistisch. Structuur met drie schepen met tongewelf, zuilen, kapitelen en op Brunelleschi geïnspireerde *pulvini*. Als je binnenkomt, zie je rechts een interessant reliekschrijn uit de 17de eeuw. Rondom een paar mooie kunstwerken, onder andere van de school van Luca Signorelli en ook *Geboorte van Christus* van Pietro Berrettini, beter bekend als Pietro da Cortona.

 Chiesa Santa Maria Nuova (buiten plattegrond, via B1): *via di S. Maria Nuova. 500 m ten noorden van het centrum. Het interieur wordt slechts door een glasraam verlicht. Zorg voor munten om de verlichting in te schakelen.* Schitterende en indrukwekkende kerk te midden van de groene velden rond Pienza. Ze werd in het midden van de 16de eeuw gebouwd door Giorgio Vasari (nu meer bekend door het boek dat hij heeft geschreven over de artiesten uit zijn tijd) volgens het bouwpatroon van de orthodoxe kerken (een grondplan in de vorm van een Grieks kruis en een koepel die door vier statige zuilen wordt ondersteund). Enkele werken die je niet onberoerd laten, zijn bijvoorbeeld de *Geboorte van Christus*

door Alessandro Allori of *San Carlo Borromeo che porta la Comunione* van **Baccio Ciardi**, de meester van Pietro Berrettini. Let ook op het barokke altaar met bengelende trossen fruit en vlak erboven een doek van Spagnoletto.

 Een leuke wandeling naar de **Chiesa Santa Margherita**, helemaal boven in de stad. Bij de beschrijving die hierna volgt, hebben we geprobeerd om de inspanningen te doseren. Zo krijg je voldoende tijd om de Serini-mozaïeken van de veertien staties van de kruisweg te bewonderen terwijl je weer naar beneden gaat.

Wandelparcours

Neem aan het **piazza Signorelli (plattegrond A1)** de **via Maffei (plattegrond B1)**. Op de hoek aan het begin van deze straat staat een klein tabernakel ter ere van Santa Margherita. De via Maffei brengt je naar de **Chiesa di San Francesco** uit de 16de-17de eeuw (*plattegrond B1-2, dag. geopend 9.00-18.45 u; in de winter tot 17.30 u*). Binnen hangen doeken uit de 14de eeuw (Jacopo di Mino del Pellicciaccio), maar ook uit de 17de eeuw (Raffaello Vanni). Je ziet ook 14de-eeuwse fresco's en *De Aankondiging* van Berrettini en *Martelaar van S. Lucia* van Bonacchi. Bij het tabernakel van het hoofdaltaar kun je een **Byzantijns reliekschrijn met een fragment van het Heilige Kruis** bewonderen (nog eentje, het zijn net broden die zich vermenigvuldigen ...). En in de linkerkapel zie je een gewaad van de H. Francesco dat uit Assisi afkomstig is ... Loop dan omhoog langs de **via Berrettini (plattegrond B1)**. De schilder is geboren op nummer 33. Ga links langs het kleine **piazza della Pescaia (plattegrond C1)** in de richting van de klokkentoren en volg dan verder de **via Santa Croce (plattegrond C1)** naar Santa Margherita (aangegeven). Nu wordt het pas doorbijten! Een met cipressen omrande trap brengt je – niet zonder moeite – tot aan het voorplein van het **heiligtom van Santa Margherita (plattegrond D1; dag. geopend 9.00-19.00 u, in de winter tot 18.00 u)**. En daar merk je dan dat je ook met de auto hier kunt komen! In de kerk zelf vind je niets bijzonders, behalve dan misschien de mummie van de patroonheilige van de stad en op het rechteraltaar het befaamde kruisbeeld dat zou heb-

ben gesproken! Volg nu de kruisweg tot beneden in de stad.

👁️👁️ Eremo Le Celle (buiten plattegrond, via B1): 3 km ten noordoosten van het centrum via de SP 34 ☎️ 0575 60 33 62. Schilderachtige hermitage naast een groene berg en bij een rivier waarover een brug loopt. Deze plek werd in 1211 gesticht door de H. Franciscus van Assisi, later werd het huidige complex gebouwd. Je kunt slechts een deel van het interieur bezichtigen, onder andere de cel waarin de heilige zijn spirituele testament in 1226 heeft gedictieerd, kort voor zijn dood.

Je kunt ook samen met de monniken de mis bijwonen in de 17de-eeuwse kerk. Een uniek bezoek!

EVENEMENTEN

- **Sagra della Bistecca (biefstukfeest):** 14-16 aug. De Giardino delle Parterre wordt dan een reusachtige barbecue. Voor het programma van de feestelijkheden [W cortonaweb.net](http://www.cortonaweb.net).
- **Antiekmarkt:** eind aug.-begin sept. Reken er niet op dat je dan een overnachtingsplaats kunt vinden. Alles is lang van tevoren volgeboekt.

AREZZO

POSTCODE 52100 | 99.540 INWONERS

Arezzo is strategisch gelegen op het punt waar vier valleien samenkomen: Casentino, Valdarno, Valtiberina en Valdichiana. De mooie, oude stad bezit een omvangrijk archeologisch patrimonium. Vanaf de eerste helft van de 14de eeuw bruist het hier van artistieke creativiteit. Aan het einde van diezelfde eeuw komt Arezzo in de greep van Florence en dan volgt een periode van teloorgang, die pas omgekeerd wordt op het moment dat de stad onder de leiding komt van de familie de' Medici in de 16de eeuw. Ze weet deze positie te behouden tot halverwege de 18de eeuw. Vreemd genoeg heeft de stad zich juist in die woelige tijden verrijkt met de troeven die vandaag nog steeds haar charme uitmaken. Het historische centrum, volledig omgeven door vestingmuren en opgeluisterd met een sierlijke gotische kathedraal, is eigenlijk een hellend vlak dat volledig in tweeën wordt gedeeld door de corso Italia, het decor bij uitstek voor de dagelijkse *passaggiata*. De andere oude wijken lijken ondoordringbaar en het is slechts bij toeval dat je terecht komt op het piazza Grande vol gotische en renaissancestische *palazzi*. Roberto Benigni koos deze plek voor het draaien van zijn film *La vita è bella*. De geboortestad van Petrarca is immers een uitgesproken kunststad. De kerken en musea bevatten werken van befaamde schilders: Cimabue, Andrea Pozzo, Pietro Lorenzetti, Piero della Francesca. Arezzo is de ideale uitvalsbasis om een vanuit cultureel standpunt erg rijke streek te gaan verkennen.

ANEKDOTE

DE KLEINE KAMASUTRA VAN DE RENAISSANCE | Pietro Aretino was een echte globetrotter. Toen hij zestien jaar was, verliet hij zijn geboortestad Arezzo en trok naar Perugia waar hij zich de kunst van het boekbinden eigen maakte voordat hij ging werken voor een rijke bankier uit Rome ... Hij ruilde dit baantje vervolgens in voor een plaatsje bij de kapucijnermonniken in Ravenna. Uiteindelijk werd hij dienaar van Leo X. En toen ging het fout: hij begon te schrijven en illustraties aan te brengen in zijn beroemde *Sonetti lussoriosi*, een pornografisch werk van 32 hoofdstukken. Hij werd onmiddellijk op straat gezet. We weten natuurlijk niet of de paus of een van zijn dienaars een exemplaar heeft gehouden ...

AANKOMST EN VERTREK

MET DE BUS

 Busstation (plattegrond A2): *viale Piero della Francesca*. Meer informatie tiemmespa.it etruriamobilita.it.

- **Van en naar Siena:** 4-8 bussen per dag. Reisduur: 1½ uur.
- **Van en naar Florence:** 1-2 bussen per dag (niet op zo.). Reisduur: 2¼ uur.
- **Van en naar Castiglion Fiorentino en Cortona:** 8-10 bussen per dag (niet op zo.). Naar Cortona doe je er met de bus langer over dan met de trein, maar de bus stopt aan de rand van de stad. Reisduur: 30 min naar Castiglion Fiorentino en 1 u en 5 min naar Cortona.
- **Van en naar Anghiari (45 min) en Sansepolcro (55 min):** 14-17 bussen per dag (niet op zo.). Enkele bussen rijden door tot Città di Castello (1 uur). Reisduur: 1½ uur.
- Ook bussen naar Valdarno en Valdichiana.

MET DE TREIN

 Treinstation (plattegrond A2): *piazzale della Repubblica* ☎ 89 20 21 trenitalia.it.

- Veel rechtstreekse treinen van en naar **Florence** (45 min-1½ uur), **Rome** (1 u en 50 min-2½ uur), **Camucia-Cortona** (20 min) en **Chiusi** (45 min). Wil je naar **Siena** (2-3 uur), dan stap je over in Florence of Chiusi, wil je naar **Montepulciano** (1 u en 5 min), dan stap je over in Chiusi.

VERKEER EN PARKEREN

 Het *centro storico* is zoals gewoonlijk verboden voor personenauto's (ZTL, *zona a traffico limitato*). Wie zich hier niet aan houdt, moet hiervoor betalen! Het hele gebied wordt in de gaten gehouden door camera's die kentekenplaten registreren. Als je een kamer hebt geboekt, mag je wel even voor het hotel stoppen om je bagage uit te laden, tenminste, als je vooraf het kenteken hebt gemeld aan de receptie van je hotel. Onthoud dat de parkeerplaatsen met witte lijnen gratis zijn, die met blauwe lijnen betaald. Er zijn parkeerplaatsen langs de stadsmuren. Je kunt ook parkeren op het parkeerterrein Pietri (*plattegrond B1*, *via Pietri*, *tussen de stadsmuren en de via Gui-*

do Tarlati). Vanaf hier kun je met roltrappen naar het stadscentrum (rechtstreeks tot aan de Duomo). Voor meer informatie over het parkeren in Arezzo atamarezzo.it.

NUTTIGE ADRESSEN EN INFORMATIE

 Bureau voor Toerisme (plattegrond B1): *piazza della Libertà 2*, in het *Palazzo comunale* ☎ 0575 40 19 45 arezzointuscany.it turismo.provincia.arezze.it. Dag. geopend mei-sept. 11.00-13.00 u en 14.00-18.00 u, okt.-april 14.00-16.00 u. Ook nog een **tweede adres**, bij het treinstation: *piazzale della Repubblica 22-23* ☎ 0575 268 50. Dag. geopend mei-sept. 9.30-13.00 u en 13.30-16.00 u, okt.-april 10.30-12.30 u. Gratis plattegrond, informatie over wijn- en olijfolieroutes (*strada del Vino – terre di Arezzo*), culturele agenda ... Vriendelijk en bekwaam personeel.

 Postkantoor (plattegrond A2): *via Guido Monaco 34*. Geopend ma.-vr. en za.ochtend.

 Markt (plattegrond B2): *viale Giotto*. Za.ochtend.

 Fietsverhuur Vagheggi (plattegrond A1, 1): *via S. Lorentino 93* ☎ 0575 226 51 cicliemotovagheggi.com. Vanaf € 13 per dag.

SLAPEN

GOEDKOOP

 La Locanda di San Pier Piccolo (plattegrond B1, 10): *via Bicchieraia 32* ☎ 0575 207 92 ☎ 328 715 95 52 @ francesco.dicostanzo66@gmail.com locandasanpierpiccolo.it. Tweepersoonskamer € 40-60, afhankelijk van het comfort. Wifi. Dit voormalige klooster uit de 15de eeuw, waarvan de kloostergang al redelijk verweerd is, biedt een twaalfstal goed uitgeruste kamers waarvan de muren en plafonds zijn beschilderd met fresco's. Goed adres, tijdloos, verrassend, stijlvol ... Uitstekende prijs-kwaliteitverhouding en goede ontvangst.

 Albergo La Toscana (buiten plattegrond, via A1, 11): *viale M. Perennio 56*. 10 min lopen van het *centro storico* ☎ 0575 216 92 @ info@albergotoscana.com Gesloten: 3 weken in aug. Tweepersoonskamer

AREZZO

	Nuttige adressen		Eten
	Bureau voor Toerisme		20 Panini & Co
	Vagheggi (fietsverhuur)		21 Pizzeria O'Scugnizzo
	Slapen		22 La Torre di Gnicche
	La Locanda di San Pier Piccolo		23 Il Cantuccio
	Albergo La Toscana		24 Anticafonte
	B&B Palazzo dei Bostoli		25 Osteria La Cisterna dei Toscanacci
	B&B Antiche Mura		
	Hotel L'Areentino		
			Gebak eten, een ijsje eten
			30 Pasticceria Le Mura
			31 Bar-pasticceria Stefano
			32 Gelateria Sunflower
			Iets drinken
			40 Terra di Piero, Caffè dei Costanti
			41 La Casa del Vino

€ 55. Geen ontbijt mogelijk. Wifi. Neutraal pand met een twintigtal schone, praktische kamers. Het strikte minimum en geen airco, maar voor deze prijs kun je niet meer verlangen. Netjes en handig. Geef de voorkeur aan een kamer in het bijgebouw, aan de binnenplaats. Dat staat los van het hoofdgebouw en grenst aan een rustig en schaduwrijk tuintje. Professionele ontvangst.

DOORSNEEPRIJS

 B&B Palazzo dei Bostoli (plattegrond B2, 12): via Mazzini 1 (2de verdieping) ☎ 334 149 05 58 @ info@palazzobostoli.it 📄 palazzobostoli.it. Tweepersoonskamer € 70-75. Wifi. In een 13de-eeuws palazzo werden vijf mooie, comfortabele kamers ingericht met witte muren en oude meubels. Verdwaal niet in de wirwar van trappen en gangen. Dakterras om even te genieten. Heel goede prijs-kwaliteitverhouding. Vriendelijke ontvangst. Wij keren in elk geval terug!

 B&B Antiche Mura (plattegrond A1, 13): piaggia di Murello 35 ☎ 0575 204 10 @ info@antichemura.info 📄 antichemura.info. Tweepersoonskamer € 75-95, afhankelijk van de grootte. Wifi. Tijdens de restauratie van dit pand ontdekte men overblijfselen van Etruskische kanalen en muren met een grof muurverband. Een belangrijke ontdekking! Een karaktervol pand dus dat ook klasse heeft dankzij de bekoorlijke inrichting. In totaal zijn er zes kamers en een studio, allemaal comfortabel ingericht met witte muren en enkele moderne, kleurrijke accenten. Vriendelijke ontvangst.

   Hotel L'aretino (plattegrond A2, 14): via Madonna del Prato 83 ☎ 0575 29 40 03 @ hotelaretino@gmail.com 📄 hotelaretino.it 🚻 Café dag. geopend 6.30-21.30 u. Tweepersoonskamer € 100. Internet, wifi. Je vindt een dertigtal comfortabele kamers in een klein, maar ideaal gelegen etablissement. Rijkelijk ontbijt met zelfgemaakt gebak en een terras om even frisse lucht te happen. Het **Café Paris** biedt lekker gebak en kleine gerechten (carpaccio, pasta enzovoort). Vriendelijke ontvangst.

ETEN

HEEL GOEDKOOP

 Panini & Co (plattegrond B2, 20): piazza S. Agostino 40. Op de hoek van het plein, in de winkelgalerij ☎ 0575 182 44 93. Geopend ma-zaterdag. Ca. € 5. Wifi. In de lange koelvitruin liggen buitengewone ingrediënten waarmee een veertigtal smakelijke broodjes worden samengesteld. Je wordt bediend door vriendelijke, enthousiaste jongeren. Je kunt even plaatsnemen op het kleine terras met hoge tafels en stoelen. Een mooi adres, waar 's middags veel buurtbewoners komen eten. Een aanrader!

GOEDKOOP

 Pizzeria O'Scugnizzo (plattegrond A2, 21): via de Redi 9-11 ☎ 0575 33 33 00 @ info@lo-scugnizzo.it. geopend wo.-ma. Pizzeria's € 6-15. Hier eet je lekkere, Napolitaanse pizza's die rijkelijk worden belegd en vriendelijk voor je neus worden gezet. Drink er een biertje bij, de tweede specialiteit van het huis, dat zelfs in een dessert werd verwerkt: birramisu!

 La Torre di Gnicche (plattegrond B2, 22): Piaggia San Martino 8 ☎ 0575 35 20 35 @ lucia@latorredignicche.it. Geopend do.-di. Gerechten € 7-11, maaltijd circa € 25. Wifi. Niets is zo goed als een glaasje wijn en een van de smakelijke antipasti die je hier kunt eten om je gelukkig te voelen. Laat je bovendien verleiden tot het eten van een eenvoudig, smakelijk streekgerecht (zie ook de suggesties op het leistenen bord). Alles is hier lekker, want de sympathieke eigenaar van deze kleine enoteca kiest alleen kwaliteitsvolle ingrediënten uit de streek. Geniet ervan in de gewelfde eetruimte of op het kleine terras in de straat.

DOORSNEEPRIJS

 Il Cantuccio (plattegrond A2, 23): via della Madonna del Prato 76 ☎ 0575 268 30 @ info@il-cantuccio.it. Geopend do.-di. Gesloten: 10 dagen eind jan. Gerechten € 8-20, maaltijd € 25-30. Wifi. Goed adres waar al heel lang

buurtbewoners en toeristen komen. Beperkte, maar goede kaart. Zelfgemaakte pasta en smakelijk gegrild vlees. Om nog maar te zwijgen van de desserts van het huis, *mamma mia!* Aange- name, gewelfde eetruimte en terras in de voet- gangersstraat. Efficiënte, huiselijke bediening. Goed adres, geschikt voor alle budgetten.

✘ **Anticafonte (plattegrond A1, 24):** via *Porta Buia 18* ☎ 0575 280 38 @ *anticafonte@alice.it*. Dag. geopend. Gerechten € 10-15, maaltijd € 30-35. Wifi. Mooie, verzorgde eet- zaal met oude balken aan het plafond. Op je bord krijg je smakelijke, Toscaanse gerechten bereid met verse, kwaliteitsvolle streekproduc- ten. Je wordt met een glimlach bediend. Goede prijs-kwaliteitverhouding. Gezellig terras en vriendelijke ontvangst. Een uitstekend adres waar veel buurtbewoners komen en ze hebben gelijk! Een aanrader.

✘ **Osteria La Cisterna dei Toscanacci (plattegrond B2, 25):** via *Piaggia di S. Bartolo- meo 2* ☎ 0575 165 77 37. Geopend ma.-zo. al- leen 's avonds. Maaltijd € 25-30. Er staan veel vleesgerechten op de kaart, maar je vindt er ook veel antipasti en *secondi* met vis. Eenvoudig en lekker. De eigenaren van dit volkse restaurantje zijn afkomstig van het eiland Elba en verstaan hun vak. Zoek een plekje in de grote, gewelfde eetzaal.

SLAPEN, ETEN IN DE OMGEVING

🏠 **Agriturismo Il Mulino:** loc. *Saccione 10*. 6 km ten zuiden van Arezzo ☎ 335 532 33 53 @ *info@ilmulino.biz* 🌐 *ilmulino.biz*. Twee- persoonskamer € 95, cottage (2-4 personen) € 110-120. Wifi. Oud, stenen huis te midden van het platteland, aan de rand van een bos. In to- taal vier kamers en twee cottages, allemaal comfortabel ingericht. Inrichting uit de boekjes: heel veel kleur en een beetje vintage. Fitness- ruimte en mooi zwembad met een leger ligstoe- len in een Engels aandoende tuin. Je wordt hier heerlijk in de watten gelegd.

✘ **La Capannaccia:** loc. *Campriano 51*. 6 km ten noorden van Arezzo ☎ 0575 36 17 59 🌐 *lacapannaccia.it*. Geopend di.-za. en zo.mid-

dag. Gerechten € 8-18, maaltijd € 25-30. Deze grote *trattoria* ligt hoog in het dorpje, verscho- len tussen cipressen en olijfbomen. Beperkte, maar toch aantrekkelijke kaart met traditionele specialiteiten, zoals zelfgemaakte pasta en gegrild vlees, die je eet in een grote eetruimte in rustieke stijl of op het terras. Goede ont- vangst.

✘ **Podere Le Caselle:** via *Culle, il Tratto 13*, loc. *Badicorte, Marciano della Chiana*. 18 km ten zuidwesten van Arezzo via de *SS 73*, dan links de *SP 327* en rechts de *SP 25*. Op 1 km van *autosnelweg E 35* ☎ 0575 84 53 24. Dag. ge- opend, behalve za.middag. Lunchmenu € 13, gerechten € 7-15, maaltijd € 20-30. Uitstekend plattelandsrestaurant dat in de wijde omgeving bekendstaat om de goed bereide, Toscaanse specialiteiten. De vriendelijke eigenaren Mari- na en Giulio schuimen de hele streek af op zoek naar de beste verse streekproducten: vlees, olijfolie, wijn ... Ook heerlijke zelfgemaakte desserts. Kies een plekje in de grote, gezellige eetzaal, tussen zowel gezinnen, vrachtwagen- chauffeurs als enkele yuppen uit Milaan die zich in deze streek hebben gevestigd. Ons zullen ze hier nog vaker zien.

GEBAK ETEN, EEN IJSJE ETEN

🏠 📍 **Pasticceria Le Mura (plattegrond A1, 30):** via *della Chimera 2* ☎ 0575 35 04 86 @ *pasticceria.lemura@gmail.com*. Geopend ma. en wo.-za. 5.00-13.30 u en 15.00-20.00 u, zo. 5.00-13.30 u. Net buiten de stadsmuren vind je de beste banketbakkerij van Arezzo met een ruim aanbod aan verleidelijk gebak, *biscotti*, luxebroodjes enzovoort. Je kunt ze ter plaatse opeten aan de kleine bar, waar ook buurtbewo- ners te vinden zijn, die er een kop koffie komen drinken.

🏠 📍 **Bar-pasticceria Stefano (platte- grond B2, 31):** corso *Italia 61* ☎ 0575 243 37 @ *info@barpasticceriastefano.it*. Geopend do.-di. 6.00-20.00 u. Oud pand met veel hout- werk en oude kroonluchters. Ideaal op alle tijd- stippen van de dag, van het ontbijt tot een zoet tussendoortje en het aperitief.

Gelateria Sunflower (plattegrond A2, 32): via G. Monaco 23 ☎ 338 416 14 64. Geopend do.-di. 12.00-24.00 u. Beperkt aanbod aan smaken, aangepast aan het seizoen en het humeur, maar ze veroorzaken allemaal een explosie van smaak in je mond! Zonder twijfel de populairste ijsbar van Arezzo.

IETS DRINKEN

Terra di Piero (plattegrond A2, 40): piazza S. Francesco 3 ☎ 0575 33 31 82 @ info@terradipiero.com. Geopend di.-zo. 11.00-1.00 u. Kleine wijnbar met een gezellig terras op het plein. Je vindt er een ruim aanbod aan Toscaanse godendranken die je per glas kunt bestellen. Vraag advies aan de ober! Krijg je honger, dan kun je hier gewoon blijven zitten en een salade of een schotel vleeswaren en kaas bestellen. Aan de overkant van de straat bevindt zich het klassieker **Caffè dei Costanti**, waar je op elk uur van de dag inwoners van Arezzo aantreft...

La Casa del Vino (plattegrond B1, 41): via Ricasoli 36 ☎ 0575 29 40 66 📄 stradadelvino.arezzo.it. Geopend vr.-zo. 12.00-19.00 u. Een twintigtal plaatselijke wijnboeren stellen hier samen hun wijnen voor. Je kunt ze per glas bestellen en ervan genieten in een lange, geweldige ruimte. Je kunt de wijnkelders in het seizoen ook bezoeken.

WINKELN IN DE OMGEVING

Valdichiana Outlet Village: via E. Ferrari 5, loc. Le Farniole, Foiano della Chiana. 30 km ten zuiden van Arezzo via de A1, uitrit 'Valdichiana' ☎ 0575 64 99 26 📄 valdichianaoutlet.it. Dag. geopend 10.00-20.00 u (juni-aug. za.-zo. tot 21.00 u). Grote outlet waar bekende Italiaanse en internationale kledingmerken worden verkocht. Je krijgt er kortingen van 30 tot 80%. Echt een bezoek waard!

WAT IS ER TE ZIEN?

Opgelet! Je kunt een **combinatiekaartje** kopen voor het Museo archeologico Mecenate, het Casa di Giorgio Vasari, de fresco's in de basiliek van San Francesco en het Museo nazionale d'Arte medievale e moderna. *Tarief: € 12, kortingen*

mogelijk, 2 dagen geldig. Voor meer informatie 📄 museistataliarezzo.it.

Basilica San Francesco (plattegrond A2): piazza San Francesco ☎ 0575 35 27 27 📄 pierodellafrancesca.it. Bezoek om het halfuur in een groep van maximaal 25 personen. Geopend april-okt. ma.-vr. 9.00-19.00 u, za. 9.00-18.00 u en zo. 13.00-18.00 u, nov.-maart 1 uur vroeger gesloten. Toegangsprijs: € 8, kortingen mogelijk; combinatiekaartje met het Casa Vasari en het Museo archeologico Mecenate: € 12, kortingen mogelijk, 1ste zo. van de maand gratis. Een absolute must voor wie de bekende fresco's van Piero della Francesca wil bewonderen. Ze zijn te bezichtigen in een kleine groep.

Piero werd een paar kilometer verderop geboren, in San Sepolcro, en was van eenvoudige afkomst. Zijn werk is verbazingwekkend modern, alsof hij een ziener was. De blik van zijn personages lijkt gericht te zijn op het oneindige. Kenmerkend zijn ook het zwakke lichtschijnsel en de starre perspectieven... Het koor van de kerk is met zijn fresco's (1452-1549) versierd. Ze vertellen de *Legende van het Heilige Kruis*, gebaseerd op de *Legenda Aurea* van Jacobus de Voragine. Ze werden onlangs gerestaureerd. Zoek niet naar een chronologische volgorde. Het Oude en Nieuwe Testament worden door elkaar behandeld. Bewonder de paarden op de oorlogstaferelen, *De Aanbedding van het Kruis* of *De Ontmoeting van Salomon met de koningin van Saba*. Rechts een *Maria-Boodschap* van Spinello Aretino (1400). Fraai roosvenster van de Franse monnik Guillaume de Marcillat, die in Arezzo stierf in 1529.

Chiesa Santa Maria della Pieve (plattegrond B2): corso Italia 7 ☎ 0575 226 29. Dag. geopend 8.00-12.30 u en 15.00-18.30 u, beperkte openingstijden in de winter. La Pieve, zoals ze in de volksmond wordt genoemd, is een van de meest verrassende romaanse bouwwerken van Toscane. De gevel is een heel vrije interpretatie van de Pisaanse stijl, met zuilenreeksen boven elkaar. De campanile 'met de honderd gaten' (in werkelijkheid zijn het er veertig) is het symbool van de stad geworden. Het interieur van de kerk, de grootste en oudste van Arezzo, is van een zuiverheid en eenvoud die zelden voorkomen in Italië. In het verhoogde koor ontdek je een opmerke-

WIST JE DIT?

DE KELK VAN DE H. DONATUS | De H. Donatus was goed in het verrichten van wonderen. Toen hij op een dag de mis aan het opdragen was, viel een bende goddelozen zijn kerk binnen en maakte zijn glazen kelk stuk. Onze bisschop gaf geen kik, raapte de stukken een voor een op en voegde ze weer samen ... Allemaal behalve eentje. En toen vulde hij zijn beker met wijn om verder te gaan met de dienst. Wonder boven wonder: de wijn liep er niet uit! Op slag bekeerden 79 heidenen zich tot het christendom.

lijk veelluik van Pietro Lorenzetti. Het werd geschilderd in 1320. Let vooral op de intense blik waarmee Jezus zijn moeder aankijkt.

👁️👁️ Piazza Grande (plattegrond B2): volg de rechterzijde van de kerk om dit wel heel merkwaardige, grote plein te bereiken. Het loopt steil naar beneden en is omgeven door heel verschillende bouwwerken: de romaanse apsis van de **Santa Maria delle Pieve**; de renaissancegevel van het **Palazzo del Tribunale**; de gevel van het **Palazzo della Fraternalità dei Laici**, die begonnen werd in gotische stijl en is afgewerkt in renaissancestijl in 1433 en als afsluiter het **Palazzo delle Logge**, in 1573 gebouwd door Vasari.

Op dit plein komen elke eerste zondag van de maand Italiaanse antiquairs bij elkaar. Hier vindt ook de *Giostra del Saraceno* plaats, het befaamde middeleeuwse toernooi. Bekijk de schandpaal voor het Palazzo delle Logge, waaraan de misdadigers vroeger werden 'tentoongesteld'. Voor de gevoelige zielen: het is niet de originele, maar een kopie. Benigni heeft dit plein als decor gebruikt in zijn film *La vita è bella*.

👁️👁️ Via dei Pileati (plattegrond B1): loop langs de loges van Vasari om naar de *Duomo* te gaan. In deze buurt zie je het **Palazzo comunale**, het huis van Petrarca en het **Palazzo Pretorio**.

👁️👁️ Duomo (cattedrale dei Santi Pietro e Donato; plattegrond B1): piazza Duomo 1 ☎️ 0575 239 91. Dag. geopend 7.00-12.30 u en 15.00-18.30 u. De kathedraal staat op een heuvel en is indrukwekkend door haar afmetingen. Ze werd in de 13de eeuw gebouwd volgens gotische tradities en daarna aangepast aan de tijdsgeest. Ook hier hebben de prachtige glas-in-loodramen van de monnik Guillaume de Marcillat na vijf eeu-

wen nog steeds stralende kleuren. Vasari beschouwde ze als 'uit de hemel gevallen pracht om de mens te troosten'. Piero della Francesca tekende een fresco van de H. Maria Magdalena in het linkerzipschip, naast het indrukwekkende grafmonument van bisschop Tarlati. Magdalena wordt daarop afgebeeld met lange haren die in de war zitten: vreemd en boeiend. In het koor staat het hoofdaltaar met daarop een prachtig, fijn bewerkt marmereen retabel met daarin het stoffelijk overschot van de H. Donatus, de beschermheilige van de stad, die in 304 de marteldood stierf.

👁️👁️ Museo nazionale d'Arte medievale e moderna (plattegrond A1): via San Larentino 8 ♿ Geopend di.-do. 10.00-12.00 u, di., vr. -zo. 16.00-18.00 u, 1ste weekend van de maand 8.30-19.30 u. Gesloten op feestdagen. Gratis toegang. Dit grote museum is ondergebracht in het indrukwekkende, 15de-eeuwse Palazzo Bruni Ciocchi. Op de **begane grond** bevindt zich een mooie afdeling middeleeuwse kunst met bronzen en ivoren beeldjes, cultusvoorwerpen, schilderijen op hout, architecturale voorwerpen van steen ... Op de **eerste verdieping** moet je zeker een blik werpen op de ontroerende *Madonna col Bambino* van Pietro Lorenzetti, waarin Jezus zich tegen zijn moeder vlijt. Bekijk ook *Madonna della Misericordia* van Pari Spinello, waarin de figuren verbaasd lijken door de verstarde blik, en *Banchetto di Ester e Assuero* van Giorgio Vasari, waarin vooral de kleuren ons beroeren in het verder nogal sombere schilderij. Op de **tweede verdieping** zie je tweemaal een *Maagd Maria in Heerlijkheid* van Luca Signorelli, waarin de personages wel in trance lijken. Je ziet er ook schilderijen van Vasari, waarin de personage verlichte lichamen hebben.

INWONERS VAN AREZZO, GEKLEED VOOR DE GIOSTRA DEL SARACINO

🏰 **Chiesa di San Domenico (plattegrond B1):** piazza S. Domenico ☎ 0575 229 06. Geopend ma.-za. 10.00-13.00 u en 14.00-19.00 u, zo. 10.00-11.00 u en 12.30-19.00 u. Gotische kerk uit de 13de-14de eeuw met een enkel sober schip, zoals dit gebruikelijk was voor kerken van belorden. Niet te missen: het *Kruisbeeld* van Cimabue, een werk dat een kentering markeert in de vernieuwing van de Byzantijnse schilderkunst en zelfs aan de oorsprong ligt van de renaissance-schilderkunst, in de mate dat de maker ervan zijn personages expressie heeft gegeven, terwijl ze voorheen verstard leken. Let op de Christus, je zou zeggen dat hij aan bodybuilding heeft gedaan, de trekken op zijn gezicht getuigen van het lijden. Heel bijzonder! In de kapel rechts

van het koor zie je een *Maria-Boodschap* van Spinello Aretino.

🏰 **Museo archeologico Mecenate (plattegrond A2):** via Margaritone 10 ☎ 0575 20 882. Geopend ma.-za. 8.30-19.30 u (kassa sluit 30 min vroeger). Toegangsprijs: € 6, combinatiekaartje met de *Basilica di S. Francesco* en het *Casa Vasari*: € 12, kortingen mogelijk, 1ste zo. van de maand gratis toegang. Ondergebracht in een voormalig klooster aan de voet van een Romeins amfitheater. Je ziet er de Etruskische en Romeinse overblijfselen die in de omgeving werden gevonden. Let op de koraalvazen waaraan de stad vanaf de 1ste eeuw v.Chr. haar rijkdom dankte. Daarnaast zie je hier standbeelden, grafurnen, prachtig Attisch aardewerk met rode figuren (onder andere

een opmerkelijke amfoo van Casalta en een krater van Euphronios), bronzen beelden (votiefbeelden, helmen, spiegels, juwelen ...), maar ook architecturale elementen en stukjes van mozaïeken. Een heel grote collectie!

👤👤 Casa di Giorgio Vasari (plattegrond A1): *via XX Settembre 55 ☎ 0575 35 44 49*
♿ *Geopend wo.-ma. 8.30-19.30 u, zon- en feestdagen tot 13.30 u. Toegangsprijs: € 4, combinatiekaartje met de Basilica di S. Francesco en het Museo archeologico Mecenate: € 12, kortingen mogelijk, 1ste zo. van de maand gratis.* Mooi versierde woning van de Toscaanse kunstenaar uit de 16de eeuw. De fresco's zijn van de eigenaar zelf. Hij heeft zichzelf afgebeeld terwijl hij door het raam kijkt. Er zijn ook enkele renaissancestische en maniëristische doeken (Santi di Tito, Alessandro Allori ...). Fraaie zaal met grote schoorsteen en aangename Franse tuin.

👤 De Benigni-route: *ga naar het Bureau voor Toerisme en vraag naar de brochure waarin de belangrijkste plaatsen staan: piazza della Libertà, piazza Grande, Piaggia San Martino, piazza San Francesco, Teatro Petrarca, piazza della Badia, via Porta Buia en via Garibaldi. Er staat telkens een informatiebord met foto's van de filmopnames.* Roberto Benigni, het enfant terrible van Arezzo, heeft hier veel scènes uit zijn film *La vita è bella* gedraaid. Deze film heeft in 1997 op het festival van Cannes een prijs van de jury gekregen en ging in 1998 aan de haal met drie Oscars. Het tragisch-romantische verhaal over het Toscane aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog werd de bekroning van het werk van de Italiaanse ac-

teur-regisseur. Op deze route liggen acht plaatsen die als decor gediend hebben voor de film.

WAT IS ERTE DOEN?

■ **Sentiero della Bonifica:** deze 62 km lange fietsroute loopt door de Val di Chiana van Arezzo naar Chiusi (je kunt eventueel per trein terugkeren). Je fietst in het spoor van de Etrusken, goede wijn en typische dorpen. Goed te doen met kinderen, want het parcours is vlak. Voor meer informatie **📄** sentierodellabonifica.it.

EVENEMENTEN

- **Antiekmarkt:** *elke 1ste zo. van de maand en de za. die eraan voorafgaat.* De kramen vullen alle straten van de stad. Er komen honderden antiquairs, ambachtslieden en juweliers samen.
- **Giostra del Saracino (Steekspel van de Saraceen):** *de avond van de voorlaatste za. van juni en de 1ste zo. van sept. Vindt plaats op het piazza Grande ☎ 0575 37 74 62* **📄** giostradelsaracinoarezzo.it. Middelieeuws toernooi waarbij ploegen uit de vier stadswijken (*contrade*) tegen elkaar strijden. De winnaar krijgt de Gouden Lans. Elke wijk kiest een ridder om aan het steekspel mee te doen. Na afloop van het toernooi wordt in de kathedraal een *Te Deum* gezongen om God te danken dat iedereen nog in leven is! Uit 13de-eeuwse documenten blijkt dat de inwoners van Arezzo toen al gepassioneerde aanhangers waren van het spel.
- **Wedstrijd Guido d'Arezzo voor polyfone zangkoren:** *eind aug. ☎ 0575 35 62 03* **📄** polifonico.org. Trekt koren uit de hele wereld aan.

In de omgeving van Arezzo

De omgeving van Arezzo is rijk en gevarieerd, zowel wat de landschappen betreft als de cultureel belangrijke centra die her en der verspreid liggen. Casentino (in het noorden) zal de wandelaars bekoren, terwijl Valtiberina, of de bovenvallei van de Tiber (in het noordoosten) overvloedt van kleine middeleeuwse, met geschiedenis beladen dorpen: Caprese Michelangelo (waar Michelangelo is geboren), Anghiari, Sansepolcro (geboorteplaats van Piero della Francesca), Monterchi ...

Anghiari (postcode 52031)

👤 Ongeveer 30 km ten noordoosten van Arezzo. Anghiari staat op de heel selectieve lijst van mooiste dorpen van Italië. Als een ruwe edelsteen omgeven door zijn vestingmuren